

דוד עונקיג'רה

(תורנית אמצע המאה השש עשרה)

א

אראח שער ראשך

----- v ----- v -----

אָרָאָה שְׁעַר רֵאשֶׁךָ, אֲשֶׁר אֹרֹו
הַחֲשִׁיף זָהָב אֹפִיר וְנָם פְּרָנִים,
שָׁמַשׁ וְיָרֵחַ כְּפֹפִי רֵאשׁ
הִלְכוּ לְהִתְחַבְּאוֹת בְּצַמְקֵי מַיִם,
צִיָּקָה וְצַשׁ וְקִסְלֵי הָבִי אֶצְפֹּו 8
נִגְמָם, וְלֹא נִרְאוּ בְּחוּג שְׁמַיִם,
כָּל כּוֹכְבֵי מְרוֹם לְבוֹשׁ קְדָרוֹת
לְבָשׁוּ וְלֹא נִרְאוּ בְּסִלּוֹנִים,
כָּל יוֹשְׁבֵי חֶבֶל בְּאוֹר גְּדוֹל
הָיוּ וְנָם נִתְפַּחְו צִיָּנִים, 10

א

- 1 אראח, בראש השיר רשום במקור: הן עוד היום גדול
יצאתי להשתעשע בנטע שעשועים לשעשע נפשי במנוחות
שאננות, והנה אשה לקראתי בתולה אשר לא אורשה, אבן
הראשה, ראשה כתם פז, קווצותיה תלתלים שחורות כעורב,
שער שחור וצהוב, הלכבות מלהיבות לנפשות מדאיכות
ומכאיכות, אז נשאתי משלי פאר לפארם. וכה אמרתי.
2 זהב אופיר, ע"פ מלכ"א ט, כח ודברי הימים ב ג, ו.
8 ולא נראו, בחלונות, משום לבושם הקודר.

לא שָׁמְעוּ כִּזְאת וְלֹא רָאוּ
לִילָה בַּיּוֹם הַאֵיךְ בָּצַת צְהָרִים.
אֲרָאָה אֲנִי רוֹאוֹת אֲשֶׁר חָשְׂכוּ
אוּרוֹ בְּהֶלֶם צַד רְאוֹת כְּפָלִים.
15 רָאוּ הַדָּבָר שֶׁצָּרַף בְּגוֹת הַסֵּן
בְּרַחֲוֵי לְהִתְסַבֵּאת בְּתוֹךְ פִּינִים.
אֲרָאָה לִבִּי חֲשָׁקִים אֲשֶׁר נָהַם
לָהֶם בְּנִהְמַת יָם בָּאֵר מִצְרִים.
שָׁפְכוּ מִרְרָתָם וְגַם דָּמָם
20 נָגַר כְּמוֹ-מַיִם בְּחוּצוֹתָיִם.
אֲרָאָה אֲנִי צָרַף אֲשֶׁר יָקַר
צָרְפֵי מְאֹד נִגְרַע בְּכַף מֵאוֹנִים.
כְּפִי בְּלִילַת סֵן שֶׁצַר רֵאשֶׁף
כִּי תִקְטְלֵי הַיָּקוּם בְּלִי יָדַיִם.
25 טָבַעַם בְּכַל-חֶבֶל הַכִּי יֵצֵא
עַל כֵּן לְשִׁמְצָם צָלְלוּ אֲוֹנִים.
חֲלוּשׁ וּרְךָ מִשְׁעָרוֹת רֵאשֶׁף
כֹּל צָקַר הָרִים וַיִּרְכָּתֵם.
מִה-יַעֲשֶׂה אִישׁ כֵּשׁ בָּצַת כָּלֶם

13 רואות, עינים, ע"פ קהלת יב, ג.

16 ברחו להתחבאות, כי שערן אינו יפה כשערך.

18 כאור, בגליון כתב היד העיר מגיה: עמוס ת, ח: וועלתה
כאר". ואברהם אבן עזרא פירש: חסר י"ד, כאילו כתיב
כיאור.

27 חלוש ורך, אם חלוש ופחות משערותיך יכול לעקור
הרים, על אחת כמה וכמה שכוח שערותיך רב וחזק.

30   מתחזקים נגדו ברבותים ?
 ב. יצלת חסון, עלי נפשי
 חוסי, לבל אמות קלי יומים,
 ותשלמי דמי אשר יקם
 סמך כדם קין לשבצתיים.
 35   עבד אני נרצע ונקפר לך
 וינצמך משתחנה אפים,
 את-פי למלקושך אני פוער
 בקר אקו מסדך צדי ערבים.

ב

על מה שער ראשך

- v - - - v - - - v - - -

5   על-מה שער ראשך שחורות, ישאלו
 יצלה, צבא חשקים לדצה תאבו.
 נאמרך: על-דם נקיים שפכו
 הרבה, כמו מים, ועל כן דאבו.
 לא להיות הקה לזאת מתנחמים

32 בלי יומים, בלי שנים.

34 כדם קין, ע"פ בראשית ד, טו.

35 עבד, ע"פ שמות כא, היו.

38 בקר, ע"פ תהלים צ, יד.

ב

3 דם נקיים, שחשקו ביעלה.
 5 לא, אין השערות שחורות משום שהן מתנחמות ומצטערות על

אך לארב אל-דם, קזמות נשבו,
בראות אשר בקחו צבאים מקרב
צל-כל-סתחיה ונרקה צובו,
לקשו לבוש קדרות להראותם, אשר
התנסקה על זאת, ואולי יקרבו.

10

הדם ששפכו, אלא מטעם אחר, שהמשורר מביא בטורים
הבאים.

10 התנחמה, על אכזריותה.